

FOLYÓIRAT ADATBÁZIS TOVÁBBFEJLESZTÉSE A TÁMOP PÁLYÁZAT KERETÉBEN

A „*Folyóiratok Zala megye közgyűjteményeiben*” nevezetű adatbázis alapvetően lelőhelyadatokról tájékoztató forrás könyvtárosok és kutatók számára. Az igények azonban változnak, ma már nem elegendő arról informálni az olvasót, hogy mely közgyűjteményben kell keresnie egy adott folyóirat bizonyos évfolyamát, melyre dolgozatához, kutatásához szüksége van, hanem - amennyiben rendelkezésre áll - internetes információforrások, teljes szövegű lelőhelyek pontos eléréséhez is utat kell mutatnunk.

Az időszaki kiadványok egy része ma már cikkeit teljes szöveggel elérhetővé teszi az interneten. Az internetes megjelenés a lapkiadók, folyóiratok szerkesztőségei számára is nagy kihívást, új feladatokat jelent. Egyre több folyóirat jelentkezik saját honlappal, internetes kiadással, szövegarchívummal, hogy az olvasók igényeit az világhálón is minél teljesebb módon kiszolgálják. A teljes szövegű archívumok sok esetben szükségtelessé teszik az eredeti folyóirat megőrzését, így egy jól átgondolt döntés eredményeként akár raktári kapacitást is felszabadíthatunk segítségükkel. Egyszerűbbé válik a másolatszolgáltatás, könnyebb egy nyomtatási parancsot kiadni az adott cikk elektronikus változatára, mint fénymásolni a bekötött évfolyamokból, és persze az olvasók akár otthonukból is elérhetik a kért dokumentumot.

Az információkat összegyűjteni, rendszerezni, rendelkezésre bocsátani azonban – úgy vélem – továbbra is a könyvtárosok feladata lesz, ezt a célt szolgálja adatbázisunk is, mely lelőhelyadatbázisból tartalomszolgáltató adatbázissá lépett elő.

A fejlesztés első lépéseként meg kellett határoznunk az elérendő célokat. A legfontosabb célkitűzés az volt, hogy egy kattintással elérhetővé tegyük a folyóirat tartalomjegyzékét, archívumát - amennyiben van ilyen - és ha olvashatók illetve letölthetők a cikkek az interneten, az olvasó azonnal elérhesse ezeket. Új mezőket kellett ezért beilleszteni az eredeti adatbázis-szerkezetbe, elsőként a folyóirat tartalomjegyzékéhez elvezető MATARKA-linket.

A MATARKA több kiegészítő adatot is szolgáltat: ha van a folyóiratnak teljes szövegű elérése az EPÁ-ban, a honlapján vagy más oldalon, innen ezt is megtudhatjuk.

Egy újabb mezőben a teljes szövegű elérés linkjét helyeztük el, egy másikban pedig azt az időszakot, amelyből a kész cikkekhez hozzájuthat az olvasó. A letölthető cikkek helye lehet a folyóirat honlapja is, ilyenkor a „*honlapjukon teljes szöveggel megtalálható*” feliratra kattintva az adott honlapra visz el a böngészőprogram.

Az időszaki kiadványok honlapja számos különböző információt tartalmazhat; próbáltuk ezeket specifikálni, és a legjellemzőbbeket kigyűjteni, ezzel is segítve a tájékozódást. A *Web tartalom* elnevezésű mező erről informál: amennyiben online kiadása van a lapnak, vagy honlapján összegyűjtött tartalomjegyzék szerepel, esetleg honlapja archívumként is működik, ez ebben a mezőben megjelenik.

Miután a fejlesztő elvégezte a kívánt változtatásokat, elkezdődhetett az érdemi munka. A MATARKA folyóiratjegyzékét behasonlítottuk a Deák Ferenc Megyei Könyvtár folyóiratlistájával, és kigyűjtöttük azokat a címeket, amelyeket a MATARKA tartalomjegyzék formájában feltár. 239 folyóiratcímhez tartozó adatokat néztünk át: ebből 180 folyóirat kurrens a megyei könyvtár állományában, 59 pedig archív (jelenleg nem jár, de régebbi évfolyamait őrizzük). Az archív anyag tekintetében is nyújt

újdomságot az adatbázis, mert nem csak az általunk őrzött időszakról informál, hanem az azt megelőző és esetleg azt követő években megjelent cikkekhez is hozzáférést teremt.

A feldolgozott 239 címből 101 olyant találtunk, mely teljes szövegű hozzáférést biztosít valamely időszak cikkeihez. Ez lehet néhány év, de sok esetben évtized is. (Az *Elektrotechnika* vagy az *Erdészeti Lapok* című folyóiratok esetén az első évfolyamtól kezdődően digitalizálták és interneten elérhetővé tették a lapot.)

A teljes szövegű elérés egyik fele az EPÁ-n tárolt anyagokat jelenti (101-ből 39), más esetben a folyóirat honlapján vagy más oldalon található az archívum (101-ből 58). Vannak folyóiratok, melyek anyagát mindkét helyen megtaláljuk.

Az adatbázis fejlesztésének ez a szakasza nem zárult le, a közeljövőben a többi partner könyvtár folyóiratállományát is fel kell dolgozni az új szempontok szerint, hogy naprakészen szolgálhassa az olvasói igényeket a Zalai Tudástár keretein belül.

Szili Erika

The screenshot shows the website of the Deák Ferenc Megyei Könyvtár (Deák Ferenc County Library). The page is titled "Deák Ferenc Megyei Könyvtár" and includes a search bar and navigation menu. The main content area displays a search interface for periodicals, with a search bar and a list of search results. The search results are organized by author/initials, including Szám, AÁ, B, C/CS, D/Dz/Dzs, E/É, F, G/Gy, H, I, J, K, L/Ly, M, N/Ny, O/Ó, P, Q, R, S/Sz, T/Ty, U/Ú, V, W, X, Y, Z/Zs.

Deák Ferenc Megyei Könyvtár
8900 Zalaegerszeg, Deák Ferenc tér 6. | E-mail: info@dfmk.hu

Kereshető folyóiratok listája

Keresés a folyóiratok betűrendje szerint

Szám AÁ B C/CS D/Dz/Dzs E/É F G/Gy H I J K L/Ly M N/Ny O/Ó P Q R S/Sz T/Ty U/Ú V W X Y Z/Zs

Használati útmutató a Zala megyei Folyóirat adatbázishoz

Adatbázisunkban arról tájékozódhat, hogy milyen időszakos kiadványok (napilapok, hetilapok, folyóiratok és egyéb időszakosan megjelenő kiadványok) találhatóak a legjelentősebb Zala megyei Közgyműterményekben, könyvtárakban, levéltárban és múzeumban.

Az időszakos kiadványok két csoportba oszthatók: a kurrens, jelenleg is folyamatosan érkező lapok az adatbázisban félkövérrel szedve találhatóak, míg az archiv., korábbi években előfizetett időszakos kiadványok szedésmódjával eltérő Adatbázisunkból az alábbi könyvtárak folyóiratairól kaphat tájékoztatást:

Deák Ferenc Megyei Könyvtár Zalaegerszeg
József Attila Városi Könyvtár Zalaegerszeg
Budapesti Gazdasági Főiskola Pénzügyi és Számviteli Főiskolai Kar Zalaegerszegi Intézet Könyvtára
Zala Megyei Levéltár Szakkönyvtára Zalaegerszeg
Zala Megyei Művelődési és Pedagógiai Intézet Szakképző Iskola Könyvtára Zalaegerszeg
Apáczai Csere János ÁMK Könyvtára Zalaegerszeg
Zala Megyei Kórház Egészségügyi Szakkönyvtár Zalaegerszeg
Gócsai Múzeum Könyvtára Zalaegerszeg
Fejér György Városi Könyvtár Keszthely
Halis István Városi Könyvtár Nagykanizsa

Kereshetünk a folyóiratok címére, a cím szavaira, témájára, a folyóirat nyelvére, valamint minden olyan adata, amely